

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Hasta Bakım İlke ve Uygulamaları II								
Ders Kodu	EHB102		Ders Düzeyi		Önlisans				
AKTS Kredi	8	İş Yüğü	200 (Saat)	Teori	3	Uygulama	8	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Bu dersin amacı; öğrenciye bütüncül yaklaşım doğrultusunda hasta ve sağlıklı bireye bakımı planlama ve verme becerisini kazandırmaktır.								
Özet İçeriği	Hasta bakımında temel bilgi ve becerileri içerir.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Gösterip Yaptırma, Tartışma, Örnek Olay, Proje Tabanlı Öğrenme, Bireysel Çalışma, Problem Çözme								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Dr. Öğr. Üyesi Ayça BALMUMCU, Dr. Öğr. Üyesi Murat ARI								

Ders Koşulları

Ön Koşul	EHB101

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	30
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	45
Uygulama	1	25

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	ÖZTÜRK, N., BALMUMCU, A., & ERSUNGUR, E. (Eds.). (2021). Evde Hasta Bakımı İlke ve Uygulamaları-I. Akademisyen Kitabevi.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Hastanın mobilizasyonunu sağlama ,Yatağa bağlı hasta bakımı ,Düşmeler ve bakım
2	Teorik	Sıvı- elektrolit dengesizliklerinde bakım uygulamaları
3	Teorik	Solunum sistemine yönelik bakım uygulamaları(solunum ve öksürük egzersizleri, oksijen ve aspirasyon uygulaması, Trakeostomi bakımı)
4	Teorik	Gastrointestinal sisteme yönelik bakım uygulamaları(Konstipasyon ve Diyarede bakım uygulamaları, Stomalı hasta bakımı)
5	Teorik	İskelet sistemi hastalıklarında bakım uygulamaları
6	Teorik	Dermatolojik sorunlara yönelik uygulamaları
7	Teorik	Kardiyovasküler sistem sorunları ve uygulamaları
8	Teorik	Kardiyovasküler sistem sorunları ve uygulamaları/ARA SINAV
9	Teorik	Diyabetik ayak yaralarında önleyici uygulamalar ve bakım uygulamalar
10	Teorik	Nörolojik hastalıklarda bakım ve uygulamaları
11	Teorik	Üriner sisteme yönelik bakım uygulamaları(kalıcı ve geçici mesane kateterizasyonu, Aldığı çıkardığı takibi)
12	Teorik	Üriner sisteme yönelik bakım uygulamaları(Mesane eğitimi, Pelvik Taban kas egzersizi, Üriner inkontinans ile ilgili özbakım, İdrar yolu enfeksiyonuna yönelik bakım uygulamaları)
13	Teorik	Uyku ve Uyku Sorunlarına Yönelik Bakım
14	Teorik	Terminal Dönemde Hasta Bakımı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yüğü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yüğü
Kuramsal Ders	14	4	3	98
Uygulamalı Ders	14	0	6	84
Ara Sınav	1	8	1	9

Dönem Sonu Sınavı	1	8	1	9
	Toplam İş Yüğü (Saat)			200
	Yuvarla [Toplam İş Yüğü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi			8
*25 saatlik iş yüğü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.				

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Temel bakım gereksinimlerini belirleyebilir.
2	Sistemik hastalıklara yönelik bakımı hakkında bilgi ve beceri kazanır.
3	Edindiğı bilgileri hasta bakımında kullanır.
4	Ayak bakımını ve uygulamalarını uygular.
5	Hasta bireye bütüncül yaklaşımda bulunur.

Program Çıktıları (Evde Hasta Bakımı Programı)

1	Hasta sağlığının korunması, geliştirilmesi ve yükseltilmesi için temel bakım girişimlerini planlar ve uygular.
2	Özellikle yaşlı bireyler olmak üzere evde bakıma gereksinim duyan bireylerin sağlığını etkileyen faktörleri belirler ve değerlendirir.
3	Evde bakıma gereksinim duyan bireyin temel özelliklerini ve gereksinimlerini tanımlar; bu doğrultuda bakım gereksinimlerini karşılamak için uygun bakım girişimlerini planlar ve uygular.
4	Hasta sağlığı ve bakımı ile ilgili temel düzeydeki bilgi ve becerileri kullanır; verileri yorumlar, değerlendirir ve olası sorunları tanımlayıp analiz eder.
5	Temel sağlık bilgisine sahip olmanın yanı sıra, mesleğinin gerektirdiğı acil bakım uygulamalarını ve alınması gereken tedbirleri çalışma ortamında uygular.
6	Sağlıklı ve hasta bireyin yapısını, fizyolojik fonksiyonlarını, davranışlarını ve sağlık ile fiziksel ve sosyal çevre arasındaki ilişkiyi temel düzeyde tanımlar.
7	Görev, hak ve sorumlulukları ile ilgili yasa, yönetmelik ve mesleki etik kurallarına uygun davranır.
8	Evde Hasta bakımı alanı ile ilgili sahip olduğu bilgi birikimini kullanarak bu alanda çalışan diğer meslek grupları ile işbirliği içinde sağlık ekibi üyesi olarak sorumluluk alır.
9	Evde bakıma gereksinim duyan bireylerin sosyal rehabilitasyonu için temel düzeyde etkinlikler planlar ve uygular.
10	Evde bakıma gereksinim duyan bireylerin sosyal, fiziksel ve psikolojik durumlarındaki değişimleri değerlendirir ve bu doğrultuda bakım gereksinimlerini planlar ve uygular.
11	Hasta bakımı ile ilgili iş güvenliği, yaşlı ve çalışan sağlığının korunması ile çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğe yönelik güvenli çalışma ilkelerini tanımlar ve uygular.
12	Alanıyla ilgili ulusal ve uluslararası düzeydeki güncel gelişmeleri izler ve bunların mesleki uygulamalara etkilerini temel düzeyde değerlendirir.
13	Sağlık hizmetleri ile ilgili sosyal sorumluluk, etik değerlere ve hasta haklarına uygun davranır.
14	Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve bu süreçlere katılır.
15	Mesleği ile ilgili temel kavramları içeren yabancı dildeki materyalleri takip eder ve mesleki terminolojiyi kullanır.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	4	4	5
PÇ2	2	5	4	4	5
PÇ3	3	4	4	4	5
PÇ4	4	4	4	4	5
PÇ5	4	4	4	5	5
PÇ6	5	5	5	4	5
PÇ7	5	4	4	5	5
PÇ8	5	4	5	4	5
PÇ9	2	4	4	4	4
PÇ10	4	4	3	4	4
PÇ11	3	4	3	4	4
PÇ12	2	3	4	4	4
PÇ13	4	4	4	4	5
PÇ14	2	4	4	4	4
PÇ15	1	1	1	1	1

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Hasta Bakım İlke ve Uygulamaları II								
Ders Kodu	EHB102			Ders Düzeyi			Önlisans		
AKTS Kredi	8	İş Yükü	200 (Saat)	Teori	3	Uygulama	8	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Bu dersin amacı; öğrencilere yatağa bağımlı, mobilizasyon gereksinimi olan ve farklı sistem hastalıkları bulunan bireylerde temel bakım uygulamalarını kazandırmaktır. Ders kapsamında öğrencilerin solunum, gastrointestinal, kardiyovasküler, nörolojik ve üriner sistem sorunlarında bakım gereksinimlerini açıklayabilmesi; diyabetik ayak, uyku sorunları ve terminal dönem hasta bakımına yönelik temel bakım ilkelerini öğrenmesi amaçlanır.								
Özet İçeriği	Hasta mobilizasyonu, yatağa bağımlı hasta bakımı, düşmelerin önlenmesi, sıvı-elektrolit dengesizliklerinde bakım, solunum sistemi uygulamaları, gastrointestinal sistem bakımı, iskelet sistemi hastalıkları, dermatolojik sorunlar, kardiyovasküler sistem sorunları, diyabetik ayak bakımı, nörolojik hastalıklarda bakım, üriner sistem uygulamaları, uyku sorunları ve terminal dönem hasta bakımı dersin temel içeriğini oluşturur.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Gösterip Yaptırma, Tartışma, Örnek Olay, Bireysel Çalışma, Problem Çözme								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Dr. Öğr. Üyesi Ayça BALMUMCU, Dr. Öğr. Üyesi Murat ARI								

Ders Koşulları

Ön Koşul	EHB101

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Uygulama	1	25
Ara Sınav (Vize)	1	30
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	45

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	ÖZTÜRK, N., BALMUMCU, A., & ERSUNGUR, E. (Eds.). (2021). Evde Hasta Bakımı İlke ve Uygulamaları-I. Akademisyen Kitabevi.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları ve Öğretim Yöntemleri	
1	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay	Hastanın mobilizasyonunu sağlama ,Yatağa bağlı hasta bakımı ,Düşmeler ve bakım
2	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Problem Çözme	Sıvı- elektrolit dengesizliklerinde bakım uygulamaları
3	Teorik Anlatım (Takrir), Gösterip Yaptırma, Tartışma, Bireysel Çalışma	Solunum sistemine yönelik bakım uygulamaları(solunum ve öksürük egzersizleri, oksijen ve aspirasyon uygulaması, Trakeostomi bakımı)
4	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma	Gastrointestinal sisteme yönelik bakım uygulamaları(Konstipasyon ve Diyarede bakım uygulamaları, Stomalı hasta bakımı)
5	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma	İskelet sistemi hastalıklarında bakım uygulamaları
6	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma	Dermatolojik sorunlara yönelik uygulamaları
7	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma	Kardiyovasküler sistem sorunları ve uygulamaları
8	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma, Bireysel Çalışma	Kardiyovasküler sistem sorunları ve uygulamaları/ARA SINAV
9	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma	Diyabetik ayak yaralarında önleyici uygulamalar ve bakım uygulamalar
10	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma	Nörolojik hastalıklarda bakım ve uygulamaları
11	Teorik Anlatım (Takrir), Gösterip Yaptırma, Tartışma	Üriner sisteme yönelik bakım uygulamaları(kalıcı ve geçici mesane kateterizasyonu, Aldığı çıkardığı takibi)

12	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma	Üriner sisteme yönelik bakım uygulamaları(Mesane eğitimi, Pelvik Taban kas egzersizi, Üriner inkontinans ile ilgili özbakım, İdrar yolu enfeksiyonuna yönelik bakım uygulamaları)
13	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma	Uyku ve Uyku Sorunlarına Yönelik Bakım
14	Teorik Anlatım (Takrir), Tartışma	Terminal Dönemde Hasta Bakımı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	4	3	98
Uygulamalı Ders	14	0	6	84
Ara Sınav	1	8	1	9
Dönem Sonu Sınavı	1	8	1	9
Toplam İş Yükü (Saat)				200
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				8

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Bireyin temel bakım gereksinimlerini değerlendirme verilerine dayalı olarak belirler.
2	Solunum, gastrointestinal, kardiyovasküler, üriner, nörolojik ve dermatolojik sorunlarda temel bakım girişimlerini açıklar.
3	Sık karşılaşılan klinik durumlara yönelik bakım uygulamalarını güvenli ve aseptik ilkelere uygun biçimde gerçekleştirir.
4	Diyabetik ayak, stomalı hasta, kateterli hasta ve terminal dönem hastasında uygun bakım uygulamalarını planlar ve uygular.
5	Hasta bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal gereksinimlerini dikkate alarak bütüncül bakım yaklaşımını sergiler.

Program Çıktıları (Evde Hasta Bakımı Programı)

1	Mesleği ile ilgili temel, güncel ve uygulamalı bilgilere sahip olur.
2	İş sağlığı ve güvenliği, çevre bilinci ve kalite süreçleri hakkında bilgi sahibi olur.
3	Mesleği için güncel gelişmeleri ve uygulamaları takip eder, etkin şekilde kullanır.
4	Mesleği ile ilgili bilişim teknolojilerini (yazılım, program, animasyon vb.) etkin kullanır.
5	Mesleki problemleri ve konuları bağımsız olarak analitik ve eleştirel bir yaklaşımla değerlendirme ve çözüm önerisini sunabilme becerisine sahiptir.
6	Bilgi ve beceriler düzeyinde düşüncelerini yazılı ve sözlü iletişim yolu ile etkin biçimde sunabilir, anlaşılır biçimde ifade eder.
7	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunları çözmek için ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
8	Kariyer yönetimi ve yaşam boyu öğrenme konularında farkındalığa sahiptir.
9	Alanı ile ilgili verilerin toplanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere sahiptir.
10	Bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri takip eder ve meslektaşları ile iletişim kurar.
11	Evde hasta bakımına ihtiyaç duyan bireylerin fizyolojik, psikolojik ve sosyal fonksiyonlarını tanımlar.
12	Evde hasta bakımına ihtiyaç duyan bireylerin bakım gereksinimlerini sıralar.
13	Hastanın çevre ile ilişkisini düzenler.
14	Evde hasta bakımına yönelik hukuki uygulamaları ve destek sistemlerini (sosyal hizmetler, palyatif bakım vb.) açıklar.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	5	5	5	5	5
PÇ2	2	3	5	4	3
PÇ3	2	3	3	3	2
PÇ4	1	1	1	1	1
PÇ5	4	4	4	5	5
PÇ6	2	2	2	3	3
PÇ7	2	2	3	3	3
PÇ8	1	1	1	2	2
PÇ9	3	3	4	4	4
PÇ10	1	1	1	1	1
PÇ11	5	5	4	4	5
PÇ12	5	5	5	5	5
PÇ13	3	3	4	4	5

PÇ14	1	1	2	3	2

SÖKE SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU
SAĞLIK BAKIM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ
F5 BİLGİ PAKETİ GÜNCELLEME VE İYİLEŞTİRME RAPORU

Birim	Söke Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu
Program	Evde Hasta Bakımı Programı
Dersin Adı	Hasta Bakım İlke ve Uygulamaları II
Ders Kodu	EHB102
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)	Dr. Öğr. Üyesi Ayça BALMUMCU; Dr. Öğr. Üyesi Murat ARI
Dönem	2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Dönemi
Rapor Tarihi	06.03.2026

1. Ders Bilgi Paketi Mevcut Durum Değerlendirmesi

Eski F5 Ders Bilgi Formu incelendiğinde dersin adının, kodunun, AKTS kredisinin, toplam iş yükünün, teori-uygulama-laboratuvar saatlerinin, ön koşul bilgisinin, staj durumunun, ölçme-değerlendirme oranlarının ve temel kaynak bilgisinin dersin yapısı ile uyumlu olduğu görülmüştür. Bununla birlikte dersin amacı ve özet içeriği genel ifadelerle sınırlı kalmış; öğrenme çıktıları ölçülebilirlik, ders içeriğiyle doğrudan ilişkilendirme ve program çıktılarıyla kanıtlanabilir eşleştirme açısından güncellenmeye açık bulunmuştur.

Eski F5'te haftalık ders konuları yer almakla birlikte haftalara özgü öğretim yöntemleri ayrıca belirtilmemiştir. Öğrenme çıktıları "bilgi ve beceri kazanır", "kullanır" ve "bütüncül yaklaşımda bulunur" gibi daha genel ifadeler içermektedir. Ayrıca PÖÇ matrisi, programın önceki 15 maddelik program çıktısı setine göre hazırlanmıştır. Bu nedenle ders bilgi paketinin çıktı temelli eğitim, ölçme-değerlendirme kanıtları ve MEDEK akreditasyon süreciyle daha açık ilişkilendirilebilmesi için güncelleme gereksinimi oluşmuştur.

2. Yapılan Güncellemeler

- Ders tanımı güncellemesi: Dersin amacı, eski F5'teki genel "bütüncül yaklaşım doğrultusunda bakım planlama ve verme becerisi kazandırma" ifadesinden daha kapsamlı ve derse özgü bir yapıya dönüştürülmüştür. Yeni F5'te dersin yatağa bağımlı, mobilizasyon gereksinimi olan ve farklı sistem hastalıkları bulunan bireylerde temel bakım uygulamalarını kazandırmayı amaçladığı; solunum, gastrointestinal, kardiyovasküler, nörolojik ve üriner sistem sorunları ile diyabetik ayak, uyku sorunları ve terminal dönem hasta bakımına yönelik temel bakım ilkelerini kapsadığı açıkça belirtilmiştir.
- Öğrenme çıktıları güncellemesi: Eski F5'te yer alan beş öğrenme çıktısı, daha ölçülebilir ve ders içeriğiyle doğrudan ilişkili olacak biçimde yeniden yazılmıştır. Yeni öğrenme çıktılarında "belirler", "açıklar", "güvenli ve aseptik ilkelere uygun biçimde gerçekleştirir", "planlar ve uygular" ve "bütüncül bakım yaklaşımı sergiler" ifadeleri kullanılarak çıktıların ölçülebilirliği güçlendirilmiştir.
- Haftalık ders planı güncellemesi: Haftalık konu başlıkları büyük ölçüde korunmuş; ancak her haftaya uygun öğretim yöntemleri ayrıca eklenmiştir. Böylece anlatım, tartışma, örnek olay, problem çözme, gösterip yaptırma ve bireysel çalışma yöntemlerinin hangi haftalarda kullanılacağı görünür hale getirilmiştir.
- Ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde yapılan değişiklikler: Ölçme-değerlendirme araçları ve oranlarında yapısal değişiklik yapılmamıştır. Uygulama %25, ara sınav %30 ve dönem sonu sınavı %45 olarak korunmuştur. Güncelleme, değerlendirme yapısının öğrenme çıktıları ve uygulama becerileriyle daha açık ilişkilendirilebilmesine yöneliktir.
- PÖÇ matrisi güncellemesi: Eski F5'te 15 program çıktısına göre düzenlenen PÖÇ matrisi, yeni F5'te güncellenmiş 14 program çıktısı setine göre yeniden yapılandırılmıştır. Matris, dersin temel bakım, güvenli uygulama, bakım gereksinimlerini sıralama, fizyolojik-psikolojik-sosyal fonksiyonları tanıma ve etik/toplumsal değerlere uygun uygulama boyutlarıyla daha seçici biçimde eşleştirilmiştir.
- Ders içeriğinde yapılan diğer düzenlemeler: Özet içerik ayrıntılandırılmış; hasta mobilizasyonu, yatağa bağımlı hasta bakımı, düşmelerin önlenmesi, sıvı-elektrolit dengesizliklerinde bakım, sistemlere yönelik bakım uygulamaları, diyabetik ayak bakımı, uyku sorunları ve terminal dönem hasta bakımı açık biçimde yazılmıştır. Öğretim yöntemleri genel listesinde proje tabanlı öğrenme çıkarılmış; dersin gerçek işleyişiyle uyumlu yöntemler korunmuştur.

Eski ve Yeni F5 Karşılaştırma Özeti

Alan	Eski F5	Yeni F5 / Yapılan Değişiklik
Ders amacı	Genel ve bütüncül bakım vurgusu.	Derse özgü bakım alanları ve sistem temelli bakım uygulamaları açıklandı.
Özet içerik	“Hasta bakımında temel bilgi ve beceriler” düzeyinde genel ifade.	Mobilizasyon, düşme, sistem sorunları, diyabetik ayak, uyku ve terminal bakım başlıkları ayrıntılandırıldı.
Öğretim yöntemleri	Genel liste yer aldı; haftalık yöntemler ayrıca gösterilmedi.	Haftalık ders planına öğretim yöntemleri eklendi; yöntemler ders içeriğiyle ilişkilendirildi.
Öğrenme çıktıları	Daha genel ve ölçülebilirliği sınırlı ifadeler.	Ölçülebilir fillerle yeniden yazılmış, klinik uygulama ve bakım planlama ile uyumlu çıktılar.
Program çıktıları	Eski 15 maddelik program çıktısı seti.	Güncel 14 maddelik program çıktısı seti.
PÖÇ matrisi	Eski PÇ setine dayalı geniş eşleştirme.	Yeni PÇ setine göre daha seçici ve kanıtlanabilir eşleştirme.
AKTS/iş yükü/ders saati	8 AKTS, 200 saat iş yükü, 3 teori + 8 uygulama.	Değişiklik yapılmadı.
Ölçme-değerlendirme	Vize %30, final %45, uygulama %25.	Oranlar korunmuştur: uygulama %25, vize %30, final %45.

3. Yapılan İyileştirme Çalışmaları

Güncelleme, akreditasyon çalışmaları ve çıktı temelli eğitim yaklaşımı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Dersin amacı, içeriği, öğrenme çıktıları, haftalık ders planı, öğretim yöntemleri ve PÖÇ matrisi arasında daha görünür bir bütünlük sağlanmıştır.

- Dersin öğrenme çıktıları, sınav sorularının öğrenme çıktılarıyla eşleştirilmesine ve uygulama değerlendirme formlarının kanıt üretmesine daha uygun hale getirilmiştir.
- Haftalık öğretim yöntemlerinin açık yazılmasıyla dersin yürütülme biçimi öğrenciler, öğretim elemanları ve akreditasyon değerlendirme süreci açısından daha izlenebilir hale getirilmiştir.
- PÖÇ matrisi, programın güncel çıktı setine uyarlanarak dersin hangi program çıktılarına ne düzeyde katkı sağladığı daha gerçekçi biçimde gösterilmiştir.
- Hasta güvenliği, aseptik uygulama, bütüncül bakım, temel bakım gereksinimlerinin belirlenmesi ve sistem hastalıklarına yönelik bakım girişimleri dersin öğrenme çıktıları içinde daha belirgin hale getirilmiştir.
- Bu düzenlemeler, PUKÖ döngüsünün “önlem al/iyileştir” aşamasında ders bilgi paketlerinin izlenmesi ve güncellenmesine ilişkin kanıt olarak kullanılabilir niteliktedir.

4. Güncelleme ve İyileştirme Gerekçesi

Ders bilgi paketinin güncellenmesinin temel gerekçesi, dersin mevcut içeriğinin ve uygulama ağırlıklı yapısının öğrenme çıktıları ve program çıktılarıyla daha açık, ölçülebilir ve kanıtlanabilir biçimde ilişkilendirilmesidir. Eski F5’te dersin amacı ve öğrenme çıktıları genel ifadeler içerdiği için ölçme-değerlendirme araçları, uygulama becerileri ve PÖÇ matrisiyle ilişkisinin görünürlüğü sınırlı kalmaktaydı.

Program çıktılarının güncellenmesiyle birlikte eski 15 maddelik PÇ setine göre hazırlanmış PÖÇ matrisinin de güncellenmesi gerekmiştir. Yeni 14 maddelik program çıktısı seti esas alınarak dersin katkı düzeyleri yeniden değerlendirilmiş, dersin güçlü katkı sunduğu bakım uygulamaları ve temel mesleki yeterlilik alanları matriste daha belirgin hale getirilmiştir.

Ayrıca haftalık ders planına öğretim yöntemlerinin eklenmesi, dersin öğrenci merkezli ve uygulama destekli yürütülme biçimini görünür kılmakta; öğrenme çıktılarının hangi öğretim yaklaşımlarıyla desteklendiğini göstermektedir. Bu düzenleme, MEDEK kapsamında ders bilgi paketlerinin güncelliği, şeffaflığı ve program çıktılarıyla uyumu açısından gerekli görülmüştür.

5. Beklenen Katkılar

- Öğrencilerin ders kapsamında hangi bakım gereksinimlerini, sistem sorunlarını ve klinik uygulama alanlarını öğrenmesi beklendiği daha açık hale gelecektir.
- Sınav soruları, uygulama değerlendirmeleri ve bakım planı gibi ölçme araçlarının öğrenme çıktılarıyla eşleştirilmesi kolaylaşacaktır.
- Program çıktılarının ders düzeyinde izlenmesi ve dönem sonu raporlamalarda kanıt sunulması güçlenecektir.
- Temel bakım uygulamalarında güvenli ve aseptik uygulama, bütüncül bakım yaklaşımı, bakım gereksinimlerini belirleme ve planlama becerileri daha net biçimde desteklenecektir.
- F5 bilgi paketinin güncellenmesi, programın sürekli iyileştirme ve akreditasyon süreçlerinde kullanılabilir bir kalite kanıtı oluşturacaktır.

Dersin Sorumlu Öğretim Elemanı

Dr. Öğr. Üyesi Ayça BALMUMCU

İmza